Regeringskansliet

Fastställd: 2026-09-30

Diarienummer: KS.2026.302

Remiss av delbetänkandet Tillträdesförbud (SOU 2026:48)

Gnesta kommuns svar

Sammanfattning

Kommunen ställer sig i stort positiv till utredningens förslag om att utöka tillämpningsområdet och införa en presumtion för tillträdesförbud, men efterlyser ett bredare perspektiv där fler kommunala lokaler som anses vara allmän plats omfattas av lagstiftningen.

Bakgrund

Gnesta kommun har beretts möjlighet att yttra sig i delbetänkandet ovan som berör frågor om att utöka tillämpningsområdet för tillträdesförbud samt utöka möjligheterna att meddela tillträdesförbud.

Gnesta kommun framför synpunkter på delbetänkandet enligt nedan.

Avgränsningar

Kommunen har valt att endast kommentera de delar som rör kommunens egen verksamhet, det vill säga inte förslag som rör affärsverksamheter i privat regi. Kommunen har heller inte beaktat övriga nordiska länders lagstiftning.

Synpunkter

- Lagens tillämpningsområde bör utökas till kommunala lokaler som är öppna för allmänheten, till exempel väntrum och entréer. Detta gäller även om verksamheterna inryms i privatägda fastigheter som hyrs av kommunen,

  #### Analys

  Kommunen tillhandahåller olika typer av tjänster till invånarna, i många fall sådana som utgör viktig samhällsservice. Det sker till exempel genom möjlighet att besöka ett kommunalt Servicecenter, söka kontakt med bygglovs- eller

tillståndshandläggare på plats vid deras kontorslokaler samt genom fysiska besök hos Socialtjänsten. I många fall innebär tjänstemännens beslut ett avslag eller på annat sätt ett negativt besked som kan skapa starka känslor av missnöje och ilska.
Som utredningen framhåller (sid 105-106) påverkas inte styrkan av skälen för ett tillträdesförbud av att trakasserier riktas mot butikspersonal jämfört med personer i en lokal med endast tjänster. Samma utgångspunkt torde gälla kommunal verksamhet.
Ur ett trygghets- och integritetsperspektiv är det viktigt att invånare kan söka hjälp av kommunen och vänta i publika utrymmen utan att drabbas av aggressiva, ordningsstörande personer. Samtidigt är det också viktigt att även personer som, till exempel på grund av missbruk eller psykisk ohälsa, har svårt att besinna sig, kan söka och få kommunal service.
Genom att utöka tillämpningsområdet för tillträdesförbud till en mer allmänt hållen lydelse, får kommunerna en möjlighet att freda allmänna platser enligt ovan för att bibehålla trygghet för invånare, anställda och förtroendevalda. Det bör påpekas att kommunen i sådana fall ska vara skyldig att tillse att personer som meddelats tillträdesförbud till en specifik allmän plats, erbjuds möjlighet att söka basal kommunal service på annat sätt och/eller på annan plats.

Möjligheten för kommunens personal att förbjuda personer som stör ordningen eller begår brott mot person eller egendom i kommunens publika utrymmen, på ett sådant sätt att ett återvändande eller kvarstannande skulle aktualisera brottet olaga intrång, får anses mycket oklar. Kommuner kan heller inte rimligen anlita väktare eller ordningsvakter för att redan innan entré avgöra vem som får komma in och söka till exempel försörjningsstöd eller annan basal kommunal service. Av denna anledning bedömer kommunen att personer som begår upprepade ordningsstörningar eller brott inte kan hanteras inom ramen för Brottsbalkens tillämpningsområde på ett lika tydligt och rättssäkert sätt som om lagen om tillträdesförbud blir tillämpbar.

Proportionaliteten vid en utökning av det tillämpliga området får anses vara tillgodosedd genom utredningens förslag att tillträdesförbud skall beslutas på saklig grund, prövas av åklagare och vara möjligt att överklaga till domstol.

- Föreslagen lydelse bör, med hänsyn till punkten ovan, ändras eller kompletteras.
- Det är positivt att utredningen förtydligar att den omständigheten att ett bibliotek delar lokal med andra verksamheter, inte i sig diskvalificerar lokalen för möjligheten att besluta om tillträdesförbud. Det i sig bidrar till en trygghet för de medarbetare som arbetar på kommunens Servicecenter.
- Det är positivt att utredningen föreslår en presumtion för tillträdesförbud vid brott och föreslår möjligheten för polisman att meddela ett interimistiskt tillträdesförbud.
  Anledningen är att de första dygnen efter ett brott som föranlett en polisanmälan eller ett polisingripande på plats är sådana där personer som

misstänks för brott kan vara särskilt motiverade att begå överilade handlingar, det vill säga hämnas. Ett interimistiskt tillträdesförbud kan därför utgöra en avhållande faktor mot sådana överilade beteenden. Konsekvenserna av förslaget om presumtion blir att det blir enklare för kommunen att identifiera tillfällen då frågan om tillträdesförbud kan aktualiseras.

Johan Siverland
Säkerhetssamordnare, Kanslienheten

Telefon: 0158 - 275 108
E-post: Johan.Siverland@gnesta.se

Sändlista

~ Justitiedepartementet, ju.remissvar@regeringskansliet.se samt ju.L5@regeringskansliet.se
~ Regeringskansliet
~ Ledningsgruppen Gnesta kommun
~ Säkerhetssamordnare Gnesta kommun

Sammanträdesdatum: 2026-10-20
Diarienummer: KS.2026.302

§ 195

Remiss av delbetänkandet Tillträdesförbud (SOU 2026:48)

Beslut

1. Godkänna yttrandet

Sammanfattning av ärendet

Kommunen ställer sig i stort positiv till utredningens förslag om att utöka tillämpningsområdet och införa en presumtion för tillträdesförbud, men efterlyser ett bredare perspektiv där fler kommunala lokaler som anses vara allmän plats omfattas av lagstiftningen.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2026-09-25
2. Yttrande

Tjänsteförslag

1. Godkänna yttrandet

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden föreslår att kommunstyrelsen bifaller tjänsteförslaget.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen bifaller ordförandens förslag.

Sändlista

~ Ledningsgruppen
~ Säkerhetsamordnare
~ Justitiedepartementet, ju.remissvar@regeringskansliet.se samt ju.L5@regeringskansliet.se
~ Regeringskansliet